

OPĆI PODACI			
IME I PREZIME	SILVIJA ČURAK		
Naziv studija	Poslijediplomski sveučilišni studij Jezikoslovlje		
Matični broj			
Odobranje teme za stjecanje doktorata znanosti (staviti križić u polje)	☒ u okviru doktorskog studija	☐ izvan doktorskog studija	☐ po osnovi znanstvenih dostignuća
Ime i prezime majke i/ili oca	Dubravka i Ivica Tomić		
Datum i mjesto rođenja	13. travnja 1977., Našice		
Adresa	J. J. Strossmayera 65a, 31000 Osijek		
Telefon/mobitel	031/274-496 / 098 262 525		
e-pošta	scurak@ffos.hr		
ŽIVOTOPIS			
Obrazovanje (od novijega k starijem datumu)	2006. Poslijediplomski sveučilišni studij Jezikoslovlje u Osijeku 1995. - 2000. Pedagoški fakultet u Osijeku (sadašnji Filozofski fakultet); 1991. - 1995. opća gimnazija u Našicama; 1983. - 1991. osnovna škola u Feričancima		
Radno iskustvo (od novijega k starijem datumu)	od 16. 05. 2006. zaposlena na Filozofskom fakultetu u Osijeku; od 08. 11. 2005. do 15. 05. 2006. zaposlena u Osnovnoj školi Franje Krežme u Osijeku; od 01. 09. 1999. do 07. 11. 2005. zaposlena u osnovnoj školi Vladimira Nazora u Feričancima		
Popis radova	1. Čurak, S. 2007. <i>O imenima u južnoj Baranji</i> , Slovo, Časopis za književnost i prosudbe o književnosti, Zavod za Baranjsku povjesnicu Beli Manastir, str. 37-46. 2. Kolenić, Lj., Čurak, S. 2007. <i>Govor Vrbanje</i> , Šokačka rič 4, Zajednica kulturno-umjetničkih djelatnosti Vukovarsko-srijemske županije, Vinkovci, str. 81-96. 3. Kolenić, Lj., Čurak, S. 2008. <i>Mjesni govor Drenovaca</i> , Šokačka rič 5, Zajednica kulturno-umjetničkih djelatnosti Vukovarsko-srijemske županije, Vinkovci, str. 71-82. 4. Čurak, S. 2011. <i>Slavonski dijalekt u slavonskim medijima</i> , Šokačka rič 8, Zajednica kulturno-umjetničkih djelatnosti Vukovarsko-srijemske županije, Vinkovci, str. 335-350.		
Popis aktivnih sudjelovanja na kongresima	2006. Znanstveni skup o Stjepanu Sekerešu, Beli Manastir 2006. Znanstveni skup Slavonski dijalekt, Vinkovci 2007. Znanstveni skup Slavonski dijalekt, Vinkovci 2010. Znanstveni skup Slavonski dijalekt, Vinkovci 2011. Znanstveni skup HDPL-a Aktualna istraživanja u primijenjenoj lingvistici, Osijek		
NASLOV PREDLOŽENE TEME			
Hrvatski	Današnji govori u okolici Našica		
Engleski/njemački (za one koji žele da im se odobri pisanje rada na stranom jeziku)			

Jezik na kojem će se pisati rad	Hrvatski jezik
OBRAZLOŽENJE TEME	
Sažetak na hrvatskom jeziku (maksimalno 1000 znakova s praznim mjestima)	Tema je doktorskoga rada <i>Današnji govori u okolici Našica</i> . U teorijskom dijelu rada daje se pregled dosadašnjih proučavanja govora našičkoga kraja, osobito u odnosu na refleks glasa <i>ě</i> jer su govori našičkoga kraja prema dosadašnjim istraživanjima navedeni kao govori s nezamijenjenim jatom. Nadalje, opisuje se i govor sela Gradišta u kojem je također zabilježen nezamijenjeni jat te se daje opis ekavskih govora slavonskoga dijalekta i povijesni pregled Našica i okolice. Istraživanje se temelji na tonskim zapisima govora u okolici Našica: Podgorač, Feričanci, Stara Jošava, Bokšić, Šaptinovci. Cilj je istraživanja opisati suvremene govore navedenih naselja te ukazati na promjene u govoru koje su nastale nakon istraživanja Stjepana Ivšića i Stjepana Sekereša. Očekuje se da se u govorima navedenih sela rijetko čuje nezamijenjeni jat, odnosno da se izgovor nezamijenjenoga jata izjednačio s izgovorom glasa <i>e</i> ili čak (<i>i</i>)je. Opisom suvremenoga stanja govora sela u okolici Našica dobit će se nove znanstvene spoznaje o govorima u našičkoj okolici koji su u današnje vrijeme dosta neistraženi.
Sažetak na engleskom/njemačkom jeziku (za one koji žele da im se odobri pisanje rada na stranom jeziku - maksimalno 1000 znakova s praznim mjestima)	
Uvod (maksimalno 2000 znakova s praznim mjestima)	
Slavonski se dijalekt dijeli u nekoliko skupina u odnosu na izgovor glasa <i>ě</i> . Ono što je osnovna osobina slavonskoga dijalekta da nema ijekavski odraz jata pa prema tome govori slavonskoga dijalekta mogu biti: ikavski, ikavskoijekavski, ekavski, ikavskoekavski i s nezamijenjenim jatom. U znanstvenoj se literaturi govori s nezamijenjenim jatom obično svrstavaju u skupinu s ekavskim govorima slavonskoga dijalekta. Prvi koji su upozorili da se radi o izgovoru nezamijenjenoga jata u Gradištu bili su Božidar Finka i Antun Šojat (Finka, Šojat 1973/1975). Naime, jat se u govorima s nezamijenjenim jatom izgovara kao zatvoreno <i>e</i> (<i>e</i>), no u izgovoru se čuje i prizvuk glasa <i>i</i> : <i>brěg, mešat, sreda, děit□, crěip</i> . Upravo će se i ovim istraživanjem, između ostalih jezičnih značajki, pokazati koliko je danas izgovor nezamijenjenoga jata prisutan u govorima našičkoga kraja.	
Pregled dosadašnjih istraživanja (maksimalno 5000 znakova s praznim mjestima)	
O govorima s nezamijenjenim jatom unutar slavonskoga dijalekta nije bilo puno radova, no već je Stjepan Ivšić 1913. godine upozorio na poseban izgovor jata u Gradištu kod Županje: „ <i>U Gradištu neki govore dite, neki dēte, a neki dēite; p□škē, p□škē i p□iškē.</i> “ (Ivšić 1913:171). Ivšić smatra da je izgovor <i>ei</i> nastao od glasa <i>e</i> najprije u dugim naglašenim slogovima, a tada i u kratkim i nenaglašenim za što navodi i primjere: „ <i>p□iškē i dēit□ta</i> “ (Ivšić 1913:171) Božidar Finka i Antun Šojat su prvi u svojim radovima imenovali takav neobičan izgovor jata u Gradištu kao nezamijenjeni izgovor jata: „ <i>Otkrivši u Gradištu mogućnost nezamijenjenog izgovora jata, osvijetlili smo tu pojavu sa svih onih gledišta koji omogućavaju izložene zaključke važne za našu dijalektologiju, a sad treba izložiti kakvi su odnosi refleksa jata u samom Gradištu. Može se doista reći da je današnje Gradište govorno nehomogeno pa se ta nehomogenost odražava i u kontinuantama staroga jata.</i> “ (Finka-Šojat, 1975:20) Govore je sela u našičkoj okolici najviše istraživao Stjepan Sekereš, a rezultat njegovoga istraživanja je rad <i>Govor našičkog kraja</i> . (Sekereš, 1966) U tom je radu opisao govore trideset tri naselja u okolici Našica, a o izgovoru jata naglašava: „ <i>U najstarijim selima našičkoga kraja (Podgorač, Feričanci, Stara Jošava, Bokšić, Šaptinovci) opazio sam kod najstarijeg svijeta naročiti izgovor starog jata. Taj se glas u tim selima izgovara kao e, ali se u tom e malo osjeća prizvuk glasa i. To je zapravo neka kombinacija glasa e i glasa i, ali se ipak ne može reći da bi to bio dvoglas ei.</i> “ (Sekereš 1966:235) Potaknut prijašnjim istraživanjima govora u našičkom kraju, Sekereš petnaestak godina kasnije objavljuje rad <i>Govori s nezamijenjenim jatom u našičkom kraju</i> (Sekereš, 1982) U tom se radu osvrće samo na izgovor jata u šest sela u okolici Našica: Podgorač, Donja Motičina, Feričanci, Stara Jošava, Bokšić i Šaptinovci. U svom radu naglašava da se izgovor nezamijenjenoga jata može čuti samo kod starijih stanovnika navedenih naselja, dok je „ <i>kod srednje generacije...jat uglavnom zamijenjen glasom e, ali se sporadično može čuti i e (samo u dugim slogovima). Kod najmlađe generacije jat je i u dugim i u kratkim slogovima najčešće zamijenjen s je, ali se katkada mogu čuti i oblici s e.</i> “ (Sekereš 1982:501) Od suvremenijih istraživanja govora s nezamijenjenim jatom spomenut ću samo rad Željka Jožića <i>Refleks glasa ě u današnjem govoru Gradišta</i> . (Jožić, 2009) Autor u radu prikazuje današnje refleks glasa jata u Gradištu kod Županje koji se, zaključuje autor, bitno razlikuju od stanja opisanog u znanstvenoj i stručnoj literaturi: „ <i>Velika je razlika današnjega govora Gradišta prema</i>	

stanju koje su donijeli Finka i Šojat s obzirom na nezamijenjeni jat u kratkome slogu, jer je za njih 'ta pojava sporadička, nesustavna i netipična', a prema mojim podacima upravo je nezamijenjeni izgovor kratkoga jata vrlo čest (naravno samo u istočnome dijelu sela), sustavan i moglo bi se reći tipičan, i to redovito kao e, a vrlo rijetko kao ei.“ (Jozić, 2009:149) Suvremenijih istraživanja govora našičkoga kraja u znanstvenoj literaturi na žalost nema.

Cilj i hipoteze istraživanja (maksimalno 700 znakova s praznim mjestima)

Cilj je istraživanja opisati suvremene govore sljedećih sela: Podgorač, Feričanci, Stara Jošava, Bokšić, Šaptinovci. Pri opisu govora navedenih sela ukazat ću na promjene u govoru koje su nastale nakon istraživanja Stjepana Ivšića i Stjepana Sekereša, osobito u odnosu na glas jat. Pretpostavka je da se u suvremenom govoru tih sela rijetko može čuti nezamijenjeni jat kako ga je zabilježio Stjepan Sekereš 1966. godine. Promjene su se u govoru dogodile pod utjecajem urbanizacije, škole, medija. Iz navedenih razloga pretpostavljam da su govori našičkoga kraja u velikoj mjeri postali ijekavski, i novoštokavski.

Korpus i metodologija istraživanja (maksimalno 6500 znakova s praznim mjestima)

Korpus na kojem će se temeljiti istraživanje su tonski zapisi govora navedenih sela. U terenskom će se istraživanju voditi računa da kazivači budu domaće stanovništvo da bi istraživanje bilo vjerodostojno. Bitno je naglasiti da je potrebno snimiti što više zvučnoga zapisa pojedinoga govora jer je to temelj daljnjega opisivanja govora. Nakon završetka terenskoga snimanja pristupit će se obradi tonskoga zapisa, odnosno opisu govora navedenih sela. Pri tome ću se zadržati na sljedećim jezičnim razinama: fonologija, morfološka, tvorba riječi, leksika. Posebna će pozornost biti posvećena odrazu glasa jata u tim mjesnim govorima, a u zasebnom će se poglavlju ukazati na promjene koje su se dogodile u govorima od Ivšićeva, odnosno Sekereševa istraživanja. U zaključku će se iznijeti spoznaje do kojih sam došla u svom istraživanju govora našičkoga kraja.

Očekivani znanstveni doprinos predloženog istraživanja (maksimalno 500 znakova s praznim mjestima)

Budući da u današnje vrijeme gotovo uopće nemamo dijalektoloških istraživanja govora s nezamijenjenim jatom, osobito u okolici Našica, očekujem da će predloženo istraživanje doprinjeti boljem poznavanju suvremenih govora našičkoga kraja. Također će se vidjeti koje su jezične razine najpodložnije jezičnim promjenama, a zvučni će zapisi i njihova transkripcija biti velik prinos u očuvanju slavonskoga dijalekta i tradicije.

Popis literature (maksimalno 15 referenci)

1. Finka, Božidar – Šojat, Antun. 1975: *Hrvatski ekavski govori jugozapadno od Vinkovaca*, Radovi centra za znanstveni rad Vinkovci, 3, 5-131, Vinkovci.
2. Ivšić, Stjepan. 1907: *Šaptinovačko narječje*, Rad 168, 113–162, Zagreb
3. Ivšić, Stjepan. 1911: *Prilog za slavenski akcenat*, Rad JAZU 1987, 133-208, Zagreb.
4. Ivšić, Stjepan. 1913: *Današnji posavski govor*, Rad JAZU 196, 124-254 i Rad JAZU 197, 9-138, Zagreb.
5. Jozić, Željko. 2009: *Refleks glasa ě u današnjem govoru Gradišta, Šokačka rič 6*, Zajednica kulturno-umjetničkih djelatnosti Vukovarsko-srijemske županije, 141-151, Vinkovci.
6. Kapović, Mate 2008: *O naglasku u staroštokavskom slavonskom dijalektu*, *Croatica et Slavica Iadertina*, Vol. 4, No. 4, 115-147, Zadar.
7. Kolenić, Ljiljana 1997: *Slavonski dijalekt*, *Croatica*, sv. 45-46, 101-116, Zagreb.
8. Lisac, Josip 2003: *Hrvatska dijalektologija I., Hrvatski dijalekti i govori štokavskog narječja i hrvatski govori torlačkog narječja*, Zagreb.
9. Pavičić, Stjepan. 1920: *O govoru u Slavoniji do turskih ratova i velikih seoba u 16. i 17. stoljeću*, Rad JAZU 222, 194-269, Zagreb.
10. Pavičić, Stjepan. 1953: *Podrijetlo hrvatskih i srpskih naselja i govora u Slavoniji*, Zagreb.
11. Sekereš, Stjepan. 1966: *Govor našičkog kraja*, Hrvatski dijalektološki zbornik, 2, 209-301, Zagreb.
12. Sekereš, Stjepan. 1967: *Klasifikacija slavonskih govora*, Zbornik za filologiju i lingvistiku 10, 133-145, Novi sad.
13. Sekereš Stjepan. 1977: *Akcentatske zone slavonskoga dijalekta*, Zbornik za filologiju i lingvistiku, XX/1, 179-201, Novi Sad.
14. Sekereš, Stjepan. 1982: *Govori s nezamijenjenim jatom u našičkom kraju*, Hrvatski dijalektološki zbornik, 6, 497-501, Zagreb.
15. Simeon, Rikard. 1969: *Enciklopedijski rječnik lingvističkih naziva I-II*, Matica hrvatska, Zagreb.

IZJAVA

Izjavljujem da nisam prijavila/o temu doktorskog rada (s istovjetnom temom) ni na jednom drugom sveučilištu.

U Osijeku, 6. siječnja 2012.

Potpis

Silvija Čurok